

WŁADYSŁAW BUSZKIEWICZ

OBROŃCA OJCZYZNY W 1939
ŻOŁNIERZ ARMII KRAJOWEJ
DZIAŁACZ OPOZYCJI
ANTYKOMUNISTYCZNEJ

Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN poszukuje, bada, ewidencjonuje i otacza opieką groby weteranów walk o wolność i niepodległość Polski. Wiosną 2021 r. pracownicy OBUWiM IPN w Gdańsku przeprowadzili remont nagrobka weterana Władysława Buszkiewicza. Jeżeli znasz miejsca, w których spoczywają nasi bohaterowie – wypełnij wniosek ze strony www.ipn.gov.pl i prześlij do właściwego Oddziału IPN.

WETERANI WALK O WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI

#MOJA NIEPODLEGŁA.

WŁADYSŁAW BUSZKIEWICZ

urodził się 19 kwietnia 1911 r. w Malicach na Lubelszczyźnie. Pochodził z rodziny robotniczej. W wieku 8 lat rozpoczął przerwana jazdą bolszewickim naukę w szkole powszechnej w Łaszczowie, którą ukończył po zakończeniu wojny. Następnie kształcił się w Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczym we Włodzimierzu Wołyńskim.

Jego pierwszym miejscem pracy była Hrubieszowska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z filią w Łaszczowie. W 1932 r. rozpoczął półtoraroczną służbę wojskową w 27. Pułku Artylerii Lekkiej we Włodzimierzu Wołyńskim, w ramach której został przesunięty do Szkoły Podoficerskiej, którą ukończył

z wyróżnieniem uzyskując stopień kaprała. Na początku października 1933 r. został mianowany podoficerem nadterminowym. Po zakończeniu szkoły 30 września 1935 r., był zatrudniony w służbie pocztowo-telegraficznej, z którą związał niemal dekadę swojego życia zawodowego. Pracował w Urzędach Pocztych w Ludwipolu, Chełmie i Kowlu. We wrześniu 1938 r. przeniósł się i rozpoczął pracę w Rejonowym Urzędzie Telegraficzno-Telegraficznym w Lublinie.

W sierpniu 1939 r. został zmobilizowany i w ramach 3. Pułku Artylerii Lekkiej w Zamościu uczestniczył w walkach pod Skarżyskiem-Kamienną, Starachowicami i Ilżą. Dywizjon, w którym służył, uległ rozbiciu, a on sam został lekko ranny. W poszukiwaniu jednostki bojowej udał się do Kowla na Wołyń, gdzie Komenda Placu Kowel 18 września 1939 r. wydała zaświadczenie, na mocy którego został zwolniony z wojska jako nie nadający się do czynnej służby wojskowej.

23 września 1939 r. w Piaszkach pod Lublinem dostał się do niewoli niemieckiej, z której zbiegł podczas konwoju w nocy z 23 na 24 września 1939 r. i powrócił do miejsca zamieszkania w Lublinie. Będąc poszukiwanym przez żandarmerię niemiecką, w październiku 1939 r. opuścił stolicę Lubelszczyzny i wyjechał do rodziców mieszkających w Łaszczowie. W okresie od stycznia 1940 do 1942 r., trzykrotnie ratując się ucieczką, zdołał uniknąć aresztowania ze strony gestapo. Z powodu grożącego mu ze strony okupanta niemieckiego niebezpieczeństwa nie mógł podjąć żadnej pracy.

Nie posiadając zameldowania, ukrywał się w różnych, dobrze mu znanych miejscowościach położonych w rodzinnych stronach, tj. Kolonia Pieniany, Kolonia Podlodów, Malice, Kotorów i Osada Dębiny.

Władysław Buszkiewicz od listopada 1939 r. służył jako żołnierz Związku Walki Zbrojnej, a następnie od 1942 r. Armii Krajowej w stopniu plutonowego o pseud. „Głóg”. Uczestnicząc w odprawach z żołnierzami podziemnego ruchu oporu, przekazywał prasę podziemną do dalszego kolportażu. 24 grudnia 1942 r. „Głóg”, jako współorganizator, brał udział w zakończonej sukcesem akcji dywersyjnej na linii kolejowej Rawa Ruska-Czerwonogród pod Uhnowem na niemiecki transport wojskowy zmierzający w kierunku frontu wschodniego, w wyniku której pociąg został wykolejony.

Buszkiewicz od 1941 do końca 1943 r. pełnił funkcję dowódcy plutonu Rejonu Łaszczów w Obwodzie Tomaszów Lubelski. Latem 1943 r., przebywając w lasach tomaszowskich,

Buszkiewicz, w wyniku zorganizowanej przez Niemców akcji pacyfikacyjnej na zgrupowania oddziałów Armii Krajowej i Batalionów Chłopskich znalazł się w okrążeniu, z którego udało mu się wymknąć. W styczniu 1944 r. został odkomenderowany do jednego z Obwodów Okręgu AK Lublin. Zmienił miejsce pobytu i zamieszkał w Wólce Bieleckiej, gdzie zameldował się u komendanta rejonu AK Milejów.

Pod koniec lipca 1944 r., po wkroczeniu Armii Czerwonej, powrócił do Lublina i zgłosił się w przedwojennym miejscu pracy w Rejonowym Urzędzie Telegraficzno-Telegraficznym.

Po zakończeniu II wojny światowej nie ujawnił przed władzami komunistycznymi swojej konspiracyjnej działalności w ZWZ/AK.

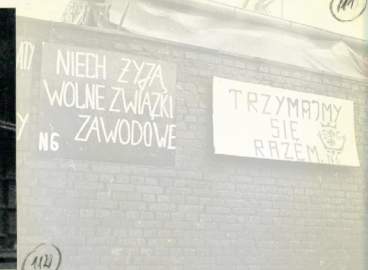
W sierpniu 1945 r. Władysław Buszkiewicz, w obawie przed rozpoznaniem przez urząd bezpieczeństwa, opuścił Lubelszczyznę i wyjechał do Sopotu, gdzie posadę nauczycielki otrzymała jego żona. Do końca kwietnia 1946 r. pracował na stanowisku starszego asystenta, pełniąc obowiązki kierownika sekretariatu w tamtejszym urzędzie pocztowym, po czym został służbowo przeniesiony do oddziału gospodarczego Dyrekcji Okręgu Pocht i Telegrafów w Gdańsku. W czerwcu 1948 r. ukończył trzyletnie studia wyższe na kierunku prawno-administracyjnym w Wyższej Szkole Nauk Administracyjnych w Łodzi.

W kwietniu 1950 r. podjął zatrudnienie w Powiatowej Komisji Planowania Gospodarczego przy Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Gdańsku, a później w Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego przy Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku. Od 1958 r. przez 2 lata pracował na stanowisku kierownika Zespołu Hodowlanego w Choczewie. Kolejnym miejscem zatrudnienia Władysława Buszkiewicza był Zarząd Portu w Gdyni. Z tym zakładem był związany zawodowo najdłużej, bo od 1960 do sierpnia 1976 r., kiedy przeszedł na emeryturę.

Pod koniec lat siedemdziesiątych Władysław Buszkiewicz zaangażował się w działalność nowej, rodzącej się opozycji antykomunistycznej. Był współpracownikiem Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża i Komitetu Samoobrony Społecznej „KOR”. Utrzymywał ścisły kontakt z Bogdanem Borusewiczem, od którego otrzymywał, a następnie kolportował w swoim środowisku niezależne materiały, publikacje i wydawnictwa. Angażował się w zbieranie środków finansowych przeznaczonych na cele organizacyjne opozycji. Udostępnił swoje mieszkanie w Gdyni na spotkania, w których uczestniczyli działacze opozycji.

Za swoją działalność antykomunistyczną Władysław Buszkiewicz był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa. Wydział III KWMO w Gdańsku, z powodu współpracy z elementem antysocjalistycznym, 25 listopada 1977 r. założył na niego Sprawę Operacyjnego Sprawdzenia o kryptonimie „Emeryt”. Akta powyższej sprawy, złożone do archiwum pod sygn. 17968/II 28 listopada 1981 r., w momencie, gdy Buszkiewicz był już ciężko chory. Materiały zostały zniszczone przez Wojewódzki Urząd Spraw Wewnętrznych w Gdańsku w 1990 r.

Władysław Buszkiewicz zmarł 7 stycznia 1982 r. w Gdańsku. Spoczywa na cmentarzu katolickim parafii pw. Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej – Gwiazdy Morza w Sopocie wraz z żoną, Leokadią Buszkiewicz oraz jej matką, Zofią Sarzyńską.

BUSZKIEWICZ Władysław s. Antoniego i Ewy, ur. 19.04.1911 r. w Malicach, narodowość i obywatelstwo polskie, śm. 07.01.1982, emeryt, bezpartyjny, zam. Gdynia, ul. Obrońców Wybrzeża 13 C/7.

Wymieniony utrzymuje ścisłe kontakty z Bogdanem BORUSEWICZEM. Uzyskiwane od niego materiały, publikacje i wydawnictwa kolportuje w swoim najbliższym środowisku. Zajmował się również zbieraniem środków finansowych na cele organizacyjne.

Wyżej wymieniony umieszczony został w wykazie elementów antysocjalistycznych cz. I..... str. 16..... poz. 45.....

